

Til lovforslag nr. L 185

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 0. maj 2017

3. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile

(Tvangsbehandlingsloven)

[af sundhedsministeren (Karen Ellemann)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 17 ændringsforslag til lovforslaget. Sundhedsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 2, 4, 7 og 11. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3, 5, 6, 8-10 og 12-17.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. marts 2017 og var til 1. behandling den 26. april 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Dispensation fra Folketingets forretningsorden

[Udvalget] indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundhedsministeren sendte den 19. januar 2017 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 149. Den 30. marts 2017 sendte sundhedsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Borgerretsbevægelsen,
Inge Balling-von Cappeln, Hellerup, og
Forebyggelses- og Patientrådet.
Sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 57 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

[Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og EL) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af et mindretal stillede ændringsforslag.]

[Et mindretal i udvalget <>.]

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af sundhedsministeren, tiltrådt af [udvalget:]

Til titlen

1) I titlen udgår »(Tvangsbehandlingsloven)«.
[Ændring af lovens titel]

Til § 1

2) I stk. 2 indsættes som *2. pkt.*:
»Tvang kan bestå af tvangsbehandling efter kapitel 2 og tvangsindgreb efter kapitel 3.«
[Lovteknisk præcisering]

Af et *mindretal* (DF og EL):

Til § 4

3) I stk. 3, 2. pkt., ændres »seks« til: »3«.
[Ændring af gyldighedsperiode for beslutninger om tvangsbehandling]

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af [*udvalget*:]

Til § 5

4) I stk. 1 udgår »om tvang«.
[Lovteknisk præcisering]

Af et *mindretal* (DF og EL):

Til § 6

5) I stk. 3 ændres »seks« til: »3«.
[Ændring af gyldighedsperiode for beslutninger om tvangsindgreb]

Til § 15

6) I stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 indsættes efter »§ 10, stk. 1, og 6,«: »§ 11, stk. 1,«.
[Protokolføring af beslutninger om tvangsmæssig gennemførelse af personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter i tvangsprotokollen]

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af [*udvalget*:]

7) I stk. 2 ændres »tvangsindgrebets« til: »tvangens«.
[Lovteknisk præcisering]

Til § 16

Af et *mindretal* (DF og EL):

8) I stk. 1 indsættes efter »§ 10, stk. 1 og 6,«: »§ 11, stk. 1,«.
[Indberetning af beslutninger om tvangsmæssig gennemførelse af personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter]

9) I stk. 1 indsættes som *2. pkt.*:

»Oplysninger om, hvilke tiltag personalet har forsøgt for at undgå tvang, jf. § 5, stk. 2, og § 7, stk. 3, skal ligeledes indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.«
[Udvidelse af indberetningspligten]

10) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1-3, skal tilføres en tvangsprotokol med angivelse af tvangsindgrebets nærmere indhold.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.
[Udvidelse af indberetningspligten]

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af [*udvalget*:]

11) I stk. 2 ændres »tvangsindgrebene« til: »tvangen«.
[Lovteknisk præcisering]

Af et *mindretal* (DF og EL):

Til § 17

12) I stk. 1-3 indsættes efter »§ 10, stk. 1 og 6,«: »§ 11, stk. 1,«.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 13]

Til § 19

13) I de under nr. 1 foreslåede § 4, stk. 1 og 2, og i de under nr. 3 foreslåede § 16 c, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »§ 10, stk. 1 og 6,«: »§ 11, stk. 1,«.
[Behandlingen af klager over beslutninger om gennemførelse af tvangsmæssig personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter]

14) I det under nr. 1 foreslåede § 4, stk. 1, indsættes som *2. pkt.*:

»Tvangsbehandlingsnævnet behandler endvidere klager over enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.«

[Mulighed for klage over anvendelsen af tvang]

15) I det under nr. 1 foreslåede § 4, stk. 2, indsættes som *2. pkt.*:

»Tvangsbehandlingsnævnet træffer endvidere afgørelse om, hvorvidt den udførte tvang er udført i overensstemmelse med § 5, stk. 2 og 3, og § 7 i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.«

[Tvangsbehandlingsnævnets behandling af klager over udførelsen af tvang]

16) I det under nr. 3 foreslåede § 16 c, stk. 3, 1. pkt., ændres »14 hverdage« til: »7 hverdage«.

[Ændring af sagsbehandlingstiden ved Tvangsbehandlingsnævnet]

17) I det under nr. 3 foreslåede § 16 c, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »gyldige,«: »eller allerede udført tvang,«.
[Sagsbehandlingstid for klager over tvang, som er udført]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er i lovforslagets titel foreslået en officiel populærtitel for loven – »tvangsbehandlingsloven«.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at denne populærtitel kan give anledning til misforståelser i forhold til afgrænsningen af andre love, der også giver hjemmel til tvangsbehandling, herunder lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

Det foreslås derfor, at populærtitlen udgår, hvorefter lovens titel alene er »lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile«.

Til nr. 2

Efter lovforslagets § 1, stk. 2, forstås ved tvang anvendelse af foranstaltninger, som en patient i ord eller handling modsætter sig.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at definitionen er tvang med fordel kan præciseres, således at det fremgår, at begrebet tvang i loven dækker over såvel tvangsbehandling efter lovforslagets kapitel 2 som tvangsindgreb efter lovforslagets kapitel 3.

Til nr. 3

Efter lovforslagets § 4, stk. 3, 2. pkt., er beslutninger om tvangsbehandling, som en læge eller en tandlæge kan træffe, gyldige i den periode, der er nødvendig for behandlingen, dog højst i seks måneder.

Med den foreslåede ændring ændres gyldighedsperioden til højst at kunne være tre måneder.

Til nr. 4

Efter lovforslagets § 5, stk. 1, skal den læge eller tandlæge, der træffer beslutning om tvangsbehandling, underrette patienten om den truffede beslutning om tvang, dens nærmere indhold, baggrund og formål.

Det foreslås, at ordene »om tvang« udgår af bestemmelsen. Dette sikrer konsekvens i sprogbrugen, ligesom det sikrer, at det står klart, at underretningsforpligtelsen angår beslutningen om tvangsbehandling.

Til nr. 5

Efter lovforslaget § 6, stk. 3, er beslutninger om tvangsindgreb, som en læge eller en tandlæge kan træffe for at gennemføre den besluttede tvangsbehandling, gyldige i den periode, der er nødvendig for at gennemføre behandlingen, dog højst i seks måneder.

Med den foreslåede ændring ændres gyldighedsperioden til højst at kunne være tre måneder.

Til nr. 6

Efter lovforslagets § 15, stk. 1, 1. pkt., skal lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter lovforslagets § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk.

1 og 6, og § 12, stk. 1-3, tilføres en tvangsprotokol med angivelse af beslutningens indhold og begrundelse derfor.

Efter det foreslåede § 15, stk. 2, skal enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning efter lovforslagets § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, tilføres en tvangsprotokol med angivelse af tvangsindgrebets nærmere indhold.

Beslutninger om tvangsmæssig gennemførelse af personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter skal ikke efter lovforslaget tilføres tvangsprotokollen.

Det foreslås, at § 11, som vedrører tvangsmæssig personlig hygiejne, indsættes i lovforslagets § 15, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2.

Den foreslåede ændring betyder, at lægens og tandlægens beslutning om gennemførelse af tvangsmæssig personlig hygiejne, ligesom selve anvendelsen af tvangsmæssig personlig hygiejne, skal tilføres tvangsprotokollen.

Til nr. 7

Af lovforslaget § 15, stk. 2, fremgår det, at enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, skal tilføres en tvangsprotokol med angivelse af tvangsindgrebets nærmere indhold.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at henvisningen i bestemmelsen til »tvangsindgrebets« kan give anledning til den opfattelse, at det alene er tvangsindgreb efter lovforslagets kapitel 3, der skal protokolføres.

For at sikre, at det fremgår tydeligere, at både tvangsbehandling efter lovforslagets kapitel 2 og tvangsindgreb efter lovforslagets kapitel 3 skal protokolføres, foreslås det, at tvangsindgreb erstattes af »tvangs«, som dækker over begge begreber, jf. det ved ændringsforslag foreslåede nye pkt. i lovforslagets § 1, stk. 2.

Til nr. 8

Efter lovforslagets § 16, stk. 1, skal lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter lovforslagets § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Beslutninger om tvangsmæssig hygiejne skal ikke efter lovforslaget indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Det foreslås, at § 11, som vedrører tvangsmæssig personlig hygiejne, indsættes i lovforslagets § 16, stk. 1.

Den foreslåede ændring betyder, at lægens og tandlægens beslutninger om gennemførelse af tvangsmæssig personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter, skal tilføres tvangsprotokollen.

Til nr. 9

Af lovforslagets § 5, stk. 2, og 7, stk. 3, følger det, at der ikke må træffes beslutning om tvangsbehandling eller tvangsindgreb, og at denne tvang ikke må gennemføres, forinden personalet har forsøgt tillidskabende initiativer for at undgå tvangen.

Det foreslås, at der i § 16, stk. 1, indsættes et nyt punktum, hvorefter oplysninger om, hvilke tiltag personalet har

forsøgt for at undgå tvang, skal indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Til nr. 10

Efter lovforslagets § 16, stk. 1, skal lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter lovforslagets § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Efter lovforslaget er det alene lægens eller tandlægens beslutninger om tvang, der skal indberettes. Selve anvendelsen af tvang skal derimod ikke indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Det foreslås, at der efter lovforslagets § 16, stk. 1, indsættes et nyt stykke, hvorefter enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning efter lovforslagets § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, § 11, stk. 1, og § 12, stk. 1-3, skal tilføjes en tvangsprotokol med angivelse af tvangsindgrebets nærmere indhold.

Det betyder, at selve anvendelsen af alle former for tvang, herunder tvangsbehandling, tvangsindgreb med henblik på behandling og tvangsmæssig personlig hygiejne, skal indberettes til Sundhedsdatastyrelsen.

Til nr. 11

Af lovforslaget § 16, stk. 2, fremgår det, at Sundhedsdatastyrelsen stiller de indberettede oplysninger til rådighed for det regionsråd eller den kommunalbestyrelse, der er driftsansvarlig myndighed eller har ansvaret for at yde tilskud til eller tilbyde den pågældende behandling, som tvangsindgrebene foretages i forbindelse med, til brug for regionsrådets og kommunalbestyrelsens overvågning med anvendelsen af tvang.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at henvisningen i bestemmelsen til »tvangsindgrebene« kan give anledning til den opfattelse, at det alene er tvangsindgreb efter lovforslagets kapitel 3, som bestemmelsen omfatter.

For at sikre, at det fremgår tydeligere, at bestemmelsen omfatter både tvangsbehandling efter lovforslagets kapitel 2 og tvangsindgreb efter lovforslagets kapitel 3, foreslås det, at tvangsindgrebene erstattes af »tvangen«, som dækker over begge begreber, jf. det ved ændringsforslag foreslåede nye pkt. i lovforslagets § 1, stk. 2.

Til nr. 12

Efter lovforslagets § 17, stk. 1, skal den læge eller tandlæge, der træffer beslutning om anvendelse af tvang efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, vejlede den nærmeste pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtigen, som samtykker til tvangen, om mulighederne for at indbringe klage for Tvangsbehandlingsnævnet, jf. § 4 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Efter stk. 2 skal den læge eller tandlæge, der træffer beslutning om anvendelse af tvang efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, efter anmodning fra patienten, dennes pårørende, værger eller

fremtidsfuldmægtig indbringe klager over beslutninger herom for Tvangsbehandlingsnævnet.

Efter stk. 3 har klager til Tvangsbehandlingsnævnet over beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, opsættende virkning.

Som konsekvens af ændringsforslag nr. 8 og 9, foreslås det, at § 11, som vedrører tvangsmæssig personlig hygiejne, indsættes i lovforslagets § 17, stk. 1-3.

Ændringen betyder, at den læge eller tandlæge, der træffer beslutning om gennemførelse af tvangsmæssig personlig hygiejne efter lovforslagets § 11, skal vejlede patientens nærmeste pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtig om mulighederne for at indbringe klage for Tvangsbehandlingsnævnet, ligesom lægen eller tandlægen efter anmodning fra patienten, dennes pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtig skal indbringe klager over beslutninger om tvang for Tvangsbehandlingsnævnet.

Endelig betyder ændringen, at klager til Tvangsbehandlingsnævnet over beslutning om tvangsmæssig personlig hygiejne – i samme omfang som klager over anden tvang – har opsættende virkning.

Det indebærer, at gennemførelse af personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter ved tvang – hvis der klages – skal afvente nævnets stillingtagen.

Til nr. 13

Efter lovforslagets § 19, nr. 1, foreslås det, at den gældende § 4 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet om frister for indgivelse af klager til Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn ophæves, og at indholdet af bestemmelsen fastsættes i en ny § 3 a.

Efter lovforslagets § 19, nr. 1, foreslås det endvidere, at der affattes en ny § 4, som vedrører frister for indgivelse af klager til det foreslåede Tvangsbehandlingsnævn. Efter den foreslåede § 4, stk. 1, behandler Tvangsbehandlingsnævnet klager over beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.

Efter det foreslåede § 4, stk. 2, træffer Tvangsbehandlingsnævnet afgørelse om, hvorvidt kriterierne for beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile var opfyldt på det tidspunkt, hvor beslutningen blev truffet.

Af den foreslåede § 16 c, stk. 1, 1. pkt., i lovforslagets § 19, nr. 3, følger det, at hvis en sag indbringes for Tvangsbehandlingsnævnet, skal den læge eller tandlæge, som har truffet beslutning efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, eller § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, fremsende sagens akter, herunder en udskrift af tvangsprotokolten, kopi af journalen for det pågældende behandlingsforløb en erklæring om den besluttede tvang, samt udfylde et klageskema udfærdiget af Styrelsen For Patientsikkerhed.

Efter den foreslåede § 16 c, 3, 1. pkt., i lovforslagets § 19, nr. 3, skal Tvangsbehandlingsnævnet træffe afgørelse i

klagesager inden 14 hverdage efter klagens modtagelse i sager, der vedrører beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1 og 6, § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, og som på tidspunktet for klagens indgivelse fortsat har gyldighed.

Efter lovforslaget er der ikke adgang til at klage til Tvangsbehandlingsnævnet over beslutninger om at foretage personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter under anvendelse af tvang.

Det foreslås, at § 11 i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, som vedrører tvangsmæssig personlig hygiejne, indsættes i det foreslåede § 4, stk. 1 og 2, i lovforslagets § 19, nr. 1, og i det foreslåede § 16 c, stk. 1 og 3, i lovforslagets § 19, nr. 3.

Den foreslåede ændring af § 4, stk. 1, betyder, at Tvangsbehandlingsnævnet får kompetence til at behandle klager over beslutninger om tvangsmæssig personlig hygiejne, mens ændringen af det foreslåede § 4, stk. 2, betyder, at Tvangsbehandlingsnævnet – som ved behandlingen af klager over andre beslutninger om tvang – træffer afgørelse om, hvorvidt kriterierne for beslutningen om tvang var opfyldt på det tidspunkt, hvor beslutningen blev truffet. Den foreslåede ændring af det foreslåede § 16 c, stk. 1, betyder, at den læge eller tandlæge, som har truffet beslutning om tvangsmæssig personlig hygiejne – på samme måde som ved beslutninger om anden tvang – skal fremsende sagens akter, herunder en udskrift af tvangsprotokollen, kopi af journalen for det pågældende behandlingsforløb, en erklæring om den besluttede tvang, samt udfylde et klageskema udfærdiget af Styrelsen for Patientsikkerhed, til Tvangsbehandlingsnævnet, såfremt der klages. Den foreslåede ændring af § 16 c, stk. 3, betyder, at klager over tvangsmæssig personlig hygiejne omfattes af samme sagsbehandlingsfrist, som gælder for andre sager om beslutninger om tvang.

Til nr. 14

Efter den i lovforslagets § 19, nr. 1, foreslåede § 4, stk. 1, behandler Tvangsbehandlingsnævnet klager over beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile. Efter bestemmelsen behandler tvangsbehandlingsnævnet alene klager over beslutninger om tvang, mens der ikke er klagemulighed over selve udførelsen af tvang.

Det foreslås, at der i den foreslåede § 4, stk. 1, indsættes et 2. pkt., hvorefter Tvangsbehandlingsnævnet endvidere behandler klager over enhver anvendelse af tvang på baggrund af lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, § 11, stk. 1 og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.

Det foreslåede nye punktum betyder, at selve anvendelsen af alle former for tvang, herunder tvangsbehandling, tvangsindgreb med henblik på behandling og gennemførelse af personlig hygiejne, kan påklages til og behandles af tvangsbehandlingsnævnet.

Til nr. 15

Efter den i lovforslagets § 19, nr. 1, foreslåede § 4, stk. 2, træffer Tvangsbehandlingsnævnet afgørelse om, hvorvidt kriterierne for beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 6, og § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile var opfyldt på det tidspunkt, hvor beslutningen blev truffet.

Det foreslås, at der i den foreslåede § 4, stk. 2, indsættes et 2. pkt., hvorefter Tvangsbehandlingsnævnet ved behandling af klager over anvendelsen og udførelsen af tvang, træffer afgørelse om, hvorvidt den udførte tvang er udført i overensstemmelse med § 5, stk. 2 og 3, og § 7 i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile.

Ændringen vil betyde, at Tvangsbehandlingsnævnet ved behandling af klager over anvendelsen og udførelsen af tvangsbehandling, træffer afgørelse om, hvorvidt tillidsskabende tiltag har været være forsøgt, og hvorvidt patienten forinden, tvangen er udført har været forsøgt motiveret til frivilligt at medvirke til behandlingen.

Ændringen vil endvidere betyde, at Tvangsbehandlingsnævnet ved behandling af klager over anvendelsen og udførelsen af tvangsindgreb træffer afgørelse om, hvorvidt et tvangsindgreb er udført så skånsomt og kortvarigt som muligt og stod i rimeligt forhold til formålet med indgrebet, ligesom nævnet vurderer, om det mindst indgribende indgreb er anvendt, og om indgrebet er sket uden unødige krænkelser og ulemper. Det undersøges endvidere, om tillidsskabende tiltag være forsøgt, forinden tvangen blev udført, og om tvangsindgrebet i strid med forbuddet i § 7, stk. 2, har erstattet personlig pleje og omsorg

Til nr. 16

Efter den foreslåede § 16 c, stk. 3, 1. pkt., i lovforslagets § 19, nr. 3, skal Tvangsbehandlingsnævnet træffe afgørelse i klagesager inden 14 hverdage efter klagens modtagelse i sager, der vedrører beslutninger truffet efter § 4, § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1 og 6, § 12, stk. 1-3, i lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, og som på tidspunktet for klagens indgivelse fortsat har gyldighed.

Med den foreslåede ændring af den foreslåede § 16 c, stk. 3, 1. pkt., ændres sagsbehandlingstiden fra 14 hverdage til syv hverdage.

Til nr. 17

Efter den foreslåede § 16 c, stk. 3, 2. pkt., i lovforslagets § 19, nr. 3, skal Tvangsbehandlingsnævnet træffe afgørelse snarest muligt i sager, som vedrører beslutninger om tvang, som ikke længere er gyldige.

Som konsekvens af ændringsforslag nr. 9, hvorefter udførelsen af tvang kan påklages til Tvangsbehandlingsnævnet, foreslås det at ændre den foreslåede § 16 c, stk. 3, 2. pkt., således at behandlingen af klager over allerede udført tvang omfattes af bestemmelsen.

Ændringen betyder, at klager over tvang, som allerede er udført, på samme måde som klager over beslutninger om

tvang, som ikke længere er gyldige, skal behandles snarest muligt.

*Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)
Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Hans Christian Schmidt (V) Klaus Markussen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)
Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Kattrup (LA) Brigitte Klitskov Jerkel (KF)
Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Julie Skovsby (S) nfm. Karin Gaardsted (S)
Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Stine Brix (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)
Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)*

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 185

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra sundhedsministeren
2	Bilag tilbagetaget
3	Henvendelse af 4/4-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet
4	Henvendelse af 10/4-17 fra Inge Balling-von Cappeln, Hellerup
5	Henvendelse af 25/4-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet
6	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 30/4-17 fra Borgerretsbevægelsen
9	1. udkast til betænkning
10	Henvendelse af 16/5-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet
11	Ændringsforslag, fra sundhedsministeren
12	2. udkast til betænkning
13	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 185

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 4/4-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 10/4-17 fra Inge Balling-von Cappeln, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor der skal være to forskellige definitioner af tvang i henholdsvis tvangsbehandlingsloven og psykiatriloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren mener, at det vil være fornuftigt at ændre definitionen af tvang i psykiatriloven til samme definition som i tvangsbehandlingsloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om redegørelse for forskellen på magtanvendelse i henhold til serviceloven og tvang i henhold til tvangsbehandlingsloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om det er rigtigt forstået, at der med forslaget skal indhentes op til tre samtykker ved værgen, pårørende eller den fremtidsfuldmægtige, såfremt tvangsbehandlingen forudsætter et tvangsindgreb, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvad der vil ske, såfremt den pårørende, værgen eller den fremtidsfuldmægtige ikke ønsker at tage stilling til tvang, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om det vil fremgå af data fra Styrelsen for Patientsikkerhed, hvor langvarige tvangsbehandlinger og -indgreb der vil være tale om, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorfor forslaget lægger op til, at der ikke skal kunne klages over beslutninger vedrørende tvangsforanstaltninger i forhold til den personlige hygiejne, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om, hvilke rettigheder og retssikkerhedsmæssige garantier, som patienter der udsættes for tvang efter psykiatriloven, har, men som ikke gælder patienter, som udsættes for tvang i henhold til tvangsbehandlingsloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om det er korrekt, at forslaget lægger op til, at alle former for tvangsbehandling ikke må bruges af hensyn til orden, administration, ressourcer eller personale, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om det er korrekt, at forslaget lægger op til, at alle former for tvangsindgreb ikke må bruges af hensyn til orden, administration, ressourcer eller personale, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om ministeren vil udarbejde en vejledning, som klargør, hvornår personalet har levet op til kravene om at have forsøgt tillidsskabende tiltag og have forsøgt at motivere patienten til frivilligt at medvirke til behandlingen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvilke initiativer ministeren vil tage til at forebygge og fastholde et fokus på at nedbringe brugen af tvang i overensstemmelse med tvangsbehandlingsloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om ministeren er enig i, at alle former for fastholdelse efter psykiatriloven kan prøves ved domstolene, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvorfor der ikke er en underretningspligt i forbindelse med beslutningen om tvang til patienten og patientens legale repræsentant svarende til den i psykiatriloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren vil udarbejde en vejledning eller retningslinje for, hvordan vurderingen af patientens habilitets foretages fagligt korrekt, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke vejledninger, retningslinjer, bekendtgørelser el.lign. man forventer vil følge med lovforslagets vedtagelse, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeriet er enig i, at patientens legale repræsentant, som kan give samtykke på vegne af patienten til behandling med tvang, ikke samtidig kan fungere som uvildig rådgiver for patienten, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til henvendelsen af 25/4-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om redegørelse for forskelle for borgere/patienter, når de udsættes for magt efter serviceloven og tvang efter lovforslaget, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, hvordan det sikres, at der er en tydelig garanti for, at tvang og indgreb begrænses til det absolut nødvendige, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 23 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at tvang ikke anvendes i forbindelse med andre hensyn end borgerens helbred, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvordan det med lovforslaget sikres, at tillidsskabende og motiverende metoder altid benyttes inden tvang, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvordan lovforslaget definerer, i hvilket omfang tvang må benyttes, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om regeringen på opfordring fra Dansk Sygeplejeråd, Alzheimerforeningen, Danske Patienter, Danske Handicaporganisationer og LEV vil overveje at etablere en patientrådgivning, som vi kender det fra psykiatrien, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvorfor tvang i forbindelse med personlig hygiejne ikke skal føres i en tvangsprotokol, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvordan tvang/fastholdelse i praksis foregår efter serviceloven, når personalet ikke må bruge hjælpemidler til f.eks. fastholdelse, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om det f.eks. via et behandlingstestamente skal være muligt at kunne tilkendegive, om man ønsker eventuel tvangsbehandling, mens man stadig er habil, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvordan det sikres, at der ikke udvikles forskellig praksis på forskellige behandlingssteder, i forhold til f.eks. hvornår tvangsbehandlingen igangsættes, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om ministeren vurderer, at det er forsvarligt med en gyldighedsperiode på hele 6 måneder i forhold til beslutninger om tvangsbehandling og tvangsindgreb, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om ministeren vurderer, at det er nødvendigt med en bestemmelse om gennemførelse af personlig hygiejne på tvangsindlagte patienter, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om indberetningerne ikke skal indeholde oplysninger om, hvilke pædagogiske tiltag der er anvendt forud for anvendelsen af tvang, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvordan det sikres, at det personale, der skal anvende tvang, er tilstrækkeligt og ordentligt uddannet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om der i lovforslaget er taget forbehold for, at der skal tages hensyn til patientens egne ønsker om helbredelse eller om ikke at blive holdt i live, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at man kan følge med i omfanget af tvangsbehandlinger, når der ikke med lovforslaget ikke er lagt op til, at der skal registreres i samme omfang som f.eks. i psykiatrien, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at lovforslaget ikke kommer til at medføre, at langt flere end det, som der er tilsigtet, vil blive udsat for tvang, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 38 Spm. om, hvornår man som personale reelt kan siges at have forsøgt andre tiltag for at skabe tillid med henblik på at kunne foretage den behandling, der måtte være nødvendig for en patient, inden der kan igangsættes tvangsbehandling, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at personalet er klædt tilstrækkeligt på til den nye type opgave, når der med lovforslaget ikke, som f.eks. i Norge, er fulgt ressourcer med til en målrettet efteruddannelsesindsats til personalet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at personalet har de rette redskaber med henblik på at mindske behovet for at anvende tvang, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm., om ministeren mener, at der er tilstrækkelige tilsyns- og overvågningsmekanismer i lovforslaget, der sikrer, at der ikke sker en glidning i praksis i en tid med få ressourcer på plejehjem og sygehuse, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om ministeren mener, at der er brug for efteruddannelse af sundhedspersonalet, ikke mindst på sygehusene, med henblik på ved hjælp af tillidsskabende foranstaltninger, kommunikation og stærkere inddragelse af pårørende at undgå tvang og få informeret samtykke, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm., om ministeren ikke mener, at en tilladelse på 6 måneder til muligheder for tvangsforanstaltninger er for lang tid, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm., om en sagsbehandlingstid på 14 dage i Tvangsbehandlingsnævnet er rimelig, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm., om det praktisk er muligt at indføre en praksis som foreslået af Institut for Menneskerettigheder om, at en sundhedsperson kun kan give samtykke til gennemførelse af tvangsbehandling, hvis sundhedspersonen ikke tidligere har og ikke senere skal deltage i behandlingen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm., om ministeren er enig i Danske Handicaporganisationers pointe om, at en lang række af de foreslåede tvangsforanstaltninger kan undgås, hvis der i langt højere grad tilbydes sundhedstjek over for en række af de udsatte borgere, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at en beslutning om tvangsbehandling ændres fra at være gældende i højst 6 måneder til højst 3 måneder, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at det ikke kun er lægens beslutning om tvangsbehandling, men også den konkrete anvendelse af tvang der skal indberettes, og som derudover medfører, at de foranstaltninger, der tages for at undgå tvang, skal registreres, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 49 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som indfører tilsyn og klagemulighed, i forhold til hvordan tvangen udføres, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at patienten, der udsættes for tvang efter tvangsbehandlingsloven, får ret til en patientrådgiver, som det kendes fra psykiatriloven, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at sagsbehandlingstiden på klager i et aktuelt forløb skal være maks. 7 dage, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at alle former for fysisk fastholdelse kan påklages til domstolene som frihedsberøvelse, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at tvang i forhold til personlig hygiejne skal registreres i en tvangsprotokol, indberettes og være mulig at påklage, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 54 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som betyder, at borgere, der er fritaget fra digital post, skal have mulighed for at klage mundtligt eller skriftligt, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 55 Spm. om kommentar til henvendelsen af 30/4-17 fra Borgerretsbevægelsen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 56 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at kommunerne fremadrettet lever op til magtanvendelsesreglerne på området, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 57 Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/5-17 fra Forebyggelses- og Patientrådet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå